

Међународни научни скуп *Манифести и програмски текстови српске књижевности 20. века*

У Институту за књижевност и уметност 12. и 13. децембра 2019. године одржан је Међународни научни скуп *Манифести и програмски текстови српске књижевности 20. века*. Овај научни догађај је плод сарадње пројеката – *Смена њоетичких њарадијми у српској књижевности 20. века: национални и европски контексти* (17806) и *Српска књижевност у европском културном историју* (178008). Уредници скупа су др Светлана Шеатовић и др Предраг Тодоровић, виши научни сарадници.

Скуп је био посвећен разматрању књижевних манифеста односно програмских текстова у српској књижевности – текстова у којима представници новог покрета излажу своје идеје, критикујући истовремено старе књижевне школе. Модерно доба, тј. двадесети век, подразумева програмске иступе Дучића и Ђурчина почетком 20. века (парнализам, симболизам), преко модернистичких провокација Симе Пандуровића, Пере Слијепчевића, Светислава Стефановића, Станислава Винавера и Димитрија Митриновића (прва деценија), мноштва „изама“ у трећој и четвртој деценији (етеризам, експресионизам, суматраизам, светокретизам, космизам, зенитизам, дадаизам, хипнизам, интуитивизам, неоромантизам, синтетизам, надреализам, покрет социјалне литературе, нови реализам), преко сукоба реалиста и модерниста педесетих и шездесетих година (социјалистички реализам, други модернизам педесетих година, неосимболизам, критички реализам) и неоавангардних тенденција шездесетих и седамдесетих (сигнализам, клокотризам, летризам, воковизуелно, неодада, флукус), до постмодернизма.

Манифест је, управо захваљујући авангарди, на велика врата ушао у књижевност, те је од његове појаве у часопису *Фијаро* 1909, и чувене манифестне објаве италијанских футуриста, постао пуноправан нов књижевни жанр. Да је двадесети век манифеста и програмских текстова свих модернистичких и авангардних покрета, стремљења и појава, потврђено је и у излагањима професора, научних истраживача и сарадника из Србије, Хрватске, Италије, Пољске, Украјине и Америке. Учесници скупа бавили су се манифе-